

PUBLICATION
MENSUELLE
CATALANE

Un número I'50 Frs
Subscripció anual
15 Frs.

Catalunya

República

Esquerra Social i Democràtica

MOLTES VEUS CATÓLIQUES APOSTÓLIQUES
I ROMANES RESTEN MUDES QUAN ES LA
POLICIA "CRISTIANA" D'ESPANYA O DE
PORTUGAL QUE BRUTALITZA ES DETINGUTS

ADVERTIM-HO : LES CAFFRADES NO HAN DE QUEDAR IMPUNES !

La llista dels atropells de la policia franquista contra els ciutadans que cauen a les seves mans s'allarga tràgicament. Els "suicidis" i la mort a conseqüència d'interrogatoris a la manera de la Gestapo esdevenen un lloc comú en el país que vol presservar el món del dimoni i del "comunisme". Totes les organitzacions han passat per la immensa tristesa de la desaparició violenta de membres de llur familia politica o sindical. Darrerament, ha mort en mans de la policia de Barcelona el ciutadà Lluís Benito Embid, i han estat bàrbarament apallissats els joves Carles Castellanos i Agusti Barrera, que havien estat detinguts a Sabadell, com ho ha estat igualment l'advocat barceloní J. Ferrer i Mallol.

Es precis fer quelcom queaturi el salvatgisme de la policia i la guàrdia civil d'Espanya, i s'ha de fer amb urgència, amb molta urgència. Qui sap si una mesura que podria ésser eficaç fóra la de que totes les organitzacions exiliades adrecessin un públic advertiment als culpables, als d'ara i als que els imitin en el successiu. Caldria, així mateix, procedir a la confecció d'una LLISTA on quedessin anotats els noms i cognoms dels policies que, SEN SE QUE ELS HI AUTORITZIN LES "LLEIS" I DISPOSICIONS DEL PROPI REGIM FRANQUISTA, considerin com a boti de guerra la vida dels ciutadans detinguts per ells mateixos.

Si la consciència internacional s'ha emocionat justament davant la prescripció dels crims de guerra que deixa impu-

...

Les cafrades...

nes els seus autors i demana, no pas venjança i si justícia ?per què no podem nosaltres reivindicar el mateix imperatiu, privats com estem ara de portar davant dels tribunals els elements de les dites "forces de l'ordre" que escarneixen els més elementals deures d'humanitat?

Que els autors de maltractes sàpiguen des d'ara que no seran oblidades llurs salvatjades, puix que quedaran anotades, i ben anotades, en els corresponents "dossiers", per a quan les circumstàncies, sigui quin es vulgui el temps escolat, permetin fer-los donar compte davant dels tribunals. Si, que ho sàpiguin des del moment en què cometin l'atemptat a la persona humana per tal que els nous inquisidors no ignorin que la justícia NO PRESCRIU.

"AU PILORI !", com deia la Resistència francesa cada nit, des de la B.B.C. de Londres, durant la darrera guerra.

TRIBUNA

Trista actualitat policiaca.

Barcelona, 17 gener (Corresponsal).- Fa pocs dies foren detinguts a Sabadell uns joves que estaven distribuint fulls de propaganda, naturalment, considerats il·legals. Es tracta dels estudiants C. Castellanos i A. Barrera i l'advocat Ferrer Mallol. La policia de la Via Laietana els apallissà fortament i féu ús d'un procediment no emprat fins ara: les mans posades pel darrera dels genolls i amb les manilles posades. En aquesta posició hagueren de sofrir un gran nombre de vergassados. - Montseny.

Per la seva part el "Fons de Solidaritat" de Paris informa que el ja referit advocat fou torturat i apallissat, especialment als ronyons i a l'estómac, malgrat la ràpida intervenció del degà del Col·legi d'Advocats de Barcelona F. Roda i Ventura. Presentats davant del jutjat i en presència d'aquest mateix degà, els tres detinguts rebutjaren com a falses totes les declaracions fetes a la policia, puix que els havien estat arrencades per la tortura.

TRIBUNA recorda l'existència, al "Casal de Catalunya" de Paris, d'un organisme d'ajut als perseguits. Els donatius per aquesta patriòtica empresa han d'ésser adreçats a: C.C.P. nº 5685-77 Paris, tot indicant en el lloc destinat a la correspondència: FONS DE SOLIDARITAT. Aquest ens comunica, així mateix, que ja ha efectuat una primera tramesa de fons a l'interior (1.400 Frs.) i que es disposa a fer-ne una segona.

CAL RESPONDRE A LES BRUTALITATS DE LA POLICIA AMB UN GEST DE SOLIDARITAT CATALANA !

EL POETA MARAGALL I LA DRETA CATALANISTA

En la tasca empresa pels historiadors i escriptors catalans tendent a una revisió tan seriosa com necessària dels fets crucials de la Història de Catalunya, Josep Bonet hi aporta la seva contribució amb un interessantíssim "Maragall davant la setmana Tràgica", publicat a "Edicions 62" (Premi "Maragall" de l'Institut d'Estudis Catalans). Es tracta d'un estudi detalladíssim sobre els fets turbulents del 1909. L'autor ens situa en aquell ambient i forneix uns elements de judici que són essencials per a comprendre la reacció dels que "cremen", dels que s'ho miren tot esquivant llur responsabilitat política i dels que havent callat per covardia no tenen altra preocupació que la de servir-se del fracàs de la revolta-protesta popular contra la guerra del Rif per a una venjança de classe, d'una classe que sofreix de miopia.

El llibre de Josep Bonet està centrat en un personatge: el poeta Joan Maragall. El catalanisme i el barcelonisme veien en aquella gran i estimada figura un líric tancat en el seu món; un digníssim ciutadà que viu a Barcelona, però que no baixa al carrer on, de fet, viuen els homes entenallats a llurs necessitats i neguits, propensos a reaccions violentes. Per a la majoria de catalanistes de la generació del 1931, Maragall era el poeta de "La vaca cega" i, a més estirar, de "L'Elogi de la Paraula". Gaziol denuncia, però, la deformació que s'ha fet de l'estampa, hi ho fa amb una franquesa sorprenedora. Deia en una carta adreçada a Josep Bonet: "No li estranyi la meua felicitació més calorosa. La sinceritat i el coratge no són pas dots que sovintegen entre nosaltres. Ni tan sols ara que els necessitem més que mai. La nostra gent - i molt especialment la pertanyent al que en diuen "classes directores" (que justament mai no han dirigit res a Espanya...) - tinc la impressió que no han esscarmentat a penes. Els tòpics històrics, polítics i socials que ens dugueren fa poc a una de les més grans catàstrofes nostres, veig que reflloreixen com si res no hagués passat. I per això respiro una mica quan per atzar em cau a les mans una obra com la que vostè ens ha donat, on queda esmicolada la figura casolana, mig de pastisseria de l'antic Forn de Sant Jaume barceloní, que de Joan Maragall ens voldrien fer empassar la gent benpensant (que vol dir bendigerent) altra vegada mestressa de la superfície nostra."

Barcelona crema pels quatre costats "catòlics" en aquella setmana del juliol del 1909. El moviment de protesta contra l'embarcament de forces per a la guerra del Rif manca de direcció, es desborda fàcilment sense que cap de les súpliques per a canalitzar-lo i donar-li uns objectius polítics trobi eco en els partits republicans i "solidaris". Un cop sufocada la flama que oxalta els

El poeta Maragall...

incendiàries, però no les que abrussen els convents, surten a la superfície els porucs, la "turba... conservadora", i exigeixen venjança. Maragall, un creient integral, s'indigna davant la nova onada d'odi que únicament parla d'escarment car, el que ell voldria, és que la justícia a seques exigida per la dreta desencadenada es convertís en una justícia humana, la que té en compte el per què de l'encegament dels homes que els condueix a la violència.

Maragall se sent inquiet pel camí que prenen les coses i està disposat a fer comprendre que el remei no és una persecució sistemàtica ni molt menys l'afusellament. I escriu cartes i més cartes, els destinataris de les quals figuren entre els qui poden evitar la catàstrofe: polítics destacats de la dreta catalana i madril·lenya amb evident influència sobre el govern de l'època. "Jo no puc creure - els diu - que això acabi amb cap afusellament; fóra una barbaritat més que tampoc crec que el Govern tingui la força de cometre, afortunadament."

Malaauradament, el Govern fa afusellar i, el que és més deplo-
rable, les dretes, tota la dreta, l'instiga al càstic suprem, amb la qual conducta mereixen el dictari de Maragall: són doblement covards; en no oposar-se als incendis i després en no atrevir-se a demanar el perdó dels esgarriats. Esperit torturat pel nou desastre provocat per la gent d'ordre i el qual inicia els afusellaments, el nostre poeta "baixa al carrer" i posa en joc el seu prestigi contra la nova folia. Francesc Ferrer, l'anarquista, ha d'ésser jutjat per un tribunal de guerra i ningú no dubta de la fatal sentència que l'espera. El catòlic Maragall disposa de poques hores, de ben pocs moments si vol evitar l'execució i es decideix a invocar el seny de les dretes des de les columnes, precisament, d'un diari catòlic: "La Veu de Catalunya", amb l'article que escriu ràpidament i que té per títol "La ciutat del perdó". Maragall confia produir el xoc psicològic que farà reaccionar els catòlics i els inclinarà a una clemència, que ell suposa determinant. Però "La Veu de Catalunya" no publica l'article i la sentència de mort signada pel Capital general serà, per aquell silenci, com contrasignada per la "Lliga Regionalista".

El bell clam de Maragall no pogué ésser conegut dels barcelonins. "La Veu de Catalunya" els privà d'entendre la veu cristiana que els deia: "aneu a demanar perdó a la justícia humana, que serà demanar-ne per a vosaltres mateixos a la divina, davant de la qual sou potser més culpables que ells." I el responsable d'aquell silenci fou no res menys que Enric Prat de la Riba, el tan cantat "seny ordenador de Catalunya". El crit angosiós de Maragall no fou conegut fins el 1932, quan aparegué en una de les tribuna - 4

" El catalanisme era essencialment revolucionari, com ho és tot moviment nacionalista reivindicatiu, i el catalanisme era nacionalista. Aquest caràcter essencialment revolucionari ha estat generalment massa oblidat pels qui tracten d'aquest moviment, i aquest oblit explica potser que resultin incomprendibles alguns episodis de la història catalana moderna."

...

" El catalanisme burgès portava, però, una grandíssima con-
tradició interna : volia transformar radicalment Espa -
nya, sense que es produís ni la menor trencadissa ma -
terial a Catalunya " - Gaziol

El poeta Maragall...

"Obres completes" que editaren els fills de Maragall. Com tampoc arribà al coneixement públic la carta en què Prat de la Riba refusava la inserció de l'article, fins ara que l'ha desempolsat en Josep Bonet. El text del líder de la Lliga és una peça política, de dolenta política, que no abona gens l'estampa que s'ha vingut prodigant del nacionalista desaparegut. Llegiu-la :

" Amic Maragall: La repercussió dels successos que l'anar -
" quisme internacional organitza arreu amb motiu de l'exe -
" cació d'en Ferrer i la salva de bombes amb què ha coinci -
" dit a Barcelona, produeix un estat d'opinió que fa impos -
" sible i contraproduent en el moment actual el publicar el
" seu article, fins en el cas improbable que ho permetés la
" censura.

" Per altra part, el Rei i en Maura s'han hagut de fer una
" gran violència sobre si mateixos al negar l'indult; p e r
" complir el seu deber s'entreguen a les ires dels agita -
" dors. Tota acció en el sentit del seu article en aquest
" moment equival a eludir part de la responsabilitat, a dei -
" xar-los sols. - Enric Prat de la Riba."

Costa molt de descobrir en aquelles ratlles el Prat de la Riba nacionalista, el pensador polític de "La Lliga". En Prat enternint se davant el "cas de consciència" (sic) de Maura i del darrer rei borbó! El poeta, com observa Bonet, tingué raó contra el polític: Maura dimiteix vuit dies després de l'afusellament de Ferrer i no més als cinc dies de la carta de Prat a Maragall, i " allargà uns quants anys la vida del lerrouxisme que, en 1909, es trobava en da vallada". En efecte, les eleccions del desembre del mateix 1909, donaren la majoria municipal de l'ajuntament de Barcelona al lerrouxisme i les minories a l'esquerra republicana nacionalista, i en maig del 1910 les eleccions a Corts tornaven a donar les majories de la capital a les mateixes formacions, mentre que Cambó era derrotat a Barcelona i la Bisbal. El poble, doncs, es posà del costat dels que s'oposaren a la repressió i rebutjà els que l'aprovaren.

Més tard, encara, Maragall tornava a parlar al poble. L'article "L'Església cremada" - aquella vegada publicat a "La Veu de Catalunya" -
tribuna - 5

El poeta Maragall...

talunya", si bé "bastant deformat" pels censors eclesiàstics del diari - constituí una nova crida a la consciència cristiana per tal que s'esforcés millor a comprendre els obrers. El poeta hi abocava de nou tota la seva ànima i s'hi revelava com un precursor del nou esperit demo-cristià que ha donat a Europa noms preclars com el de Maritain i Bernanos. El gran poeta era una brasa encesa d'amor i de progrés catalans. Ell no estava per les conveniències de classe, de la que anava a dormir i a descansar a missa; prescindia de l'ambient benestant de l'època i es lliurava en cos i ànima al poble, del qual se sentia responsable. Tant, que fins es feu el propòsit de servir-se de "El Progreso", de Lerroux, com la tribuna més eficient per a assenyalar el bon camí als obrers. El seu intent fou àdhuc comunicat al secretari del bisbe Dr. Torres i Bages de Vic, tot observant, però: "que tenia por d'esgarriar i d'esgarriar-se ell mateix". El sol fet de pensar en una tal cosa en aquella època del ferotge anticatalanisme i anticlericalisme del "Progreso" demostra fins a quin punt el poeta se sentia inquiet i a prop dels obrers.

. . .

Evocant aquells temps i al·ludint l'actitud dels homes de "La Lliga", Josep Bonet escriu: "... La Lliga, l'any 1909, en prendre aquesta actitud (al·lusió a la campanya de "La Veu" que incitava a la delació) confirmà l'abandó de la seva posició de partit nacionalista centrista i interclassista, i es decantà definitivament cap a una posició conservadora i classista (...) Aquest fenomen, que la crisi del 1909 posà al descobert, s'anà accentuant al llarg dels anys, manifestant-se a cada nova crisi (...) fins que es resolgué, finalment, amb el triomf del conservadurisme sobre el nacionalisme." I el mateix escriptor treu les tristes conseqüències de la defecció de la dreta catalanista, de la qual no ha sortit cap altre Maragall que alçés la veu contra la repressió que sofria el nostre poble un cop acabada la guerra civil.

Els fets han vingut confirmant la defecció de "La Lliga", d'aquest partit que sempre s'ha evocat oposant-lo com a "constructiu" i "responsable" a les esquerres "demagògiques" i "insolvents". Hi

- - - - -

El Comte de Güell rebia en 1932 a París un amic, tot desolat, que li comunicava que la Reforma Agrària acabada de votar a les Corts de la República li amputava seriósament el seu patrimoni. El Comte de Güell li contestà: Què se me'n dona puix que rebo la gran alegria d'haver-se votat al mateix temps la Llei d'Autonomia per a la nova Pàtria!

QUIN BELL EXEMPLE DE PATRIOTISME!

El poeta maragall...

han hagut, certament, defeccions en els rengles esquerrans, però tracta d'individualitats i no pas de tota la col·lectivitat com en el cas de la dreta.

Fallaren, per esperit de classe : Prat de la Riba, en 1909, en aliar-se amb Maura i sostenir la seva política de repressió a Catalunya, contra els obrers; Cambó i Ventosa, en 1918, desertant el moviment d'esperança renovadora que fou l'Assemblea de Parlamentaris i entrant en els ministeris reaccionaris; Puig i Cadafalc, en 1923, pactant - la cosa s'ha verificat - amb Primo de Rivera, el qual acabà destruint la pròpia obra de la Lliga: la Mancomunitat de Catalunya; Ventosa i Calvell, altra vegada, en 1931, presentant-se a apuntalar la defallent monarquia borbònica; Abadal, en 1934, reintegrant-se únicament al Parlament Català per a defensar-hi l'aplicació de la decisió del Tribunal de Garanties Constitucionals (a les mans de la dreta espanyola) que retallava el dret sobre legislació en matèria agrària i, finalment, fallà tota la Lliga, en 1936, en donar la seva aquiescència als complotadors que calaren foc a tot Espanya i tingueren pressa per destruir l'Estatut de Catalunya i ensanyar-se contra tot el que el nostre poble tant estima: la llibertat individual i la cultura. El balanç, doncs, de la dreta catalanista i de la Lliga, més concretament, no ha pogut ser més catastròfic per a la nostra terra.

Joan Sauret.

- - - - -

Els estudiants contra els falangistes.

De la crònica de J. Guilleme-Brulon, corresponsal del "Figaro" a Madrid, del 12 de febrer: "L'agitació que s'ha amparat des de fa unes setmanes de la joventut universitària espanyola no pot ésser silenciada. Aquest matí, Madrid ha estat el teatre, durant més d'una hora i mitja, d'una manifestació que agrupava 2.500 estudiants, entre els quals s'hi veia un cert nombre de clergues. Es amb crits de "Visca la llibertat sindical" que els manifestants han envaït la plaça de Quevedo, completament bloquejada per vehicles de la Policia armada. Contràriament al que venia succeint fins ara, la policia s'ha mostrat severa i ha utilitzat les porres per a dispersar els grups que circulaven cridant frases hostils al règim i distribuint fulls. Segons les notícies de darrera hora haurien estat detinguts una vintena d'estudiants.

Que els estudiants de 42 facultats hagin, per altra part, decidit de boicotejar el sindicat únic oficial aporta igualment la prova de la desafecció envers el món en què es desenrotllen llurs activitats. El fenomen no és nou: revesteix les formes clàssiques de les circumstàncies que acompanyen les modificacions de les estructures dels països sotmesos a serioses evolucions. Obeint als signes del destí, la joventut s'alça sobtadament contra el que l'envolta, contra l'ordre establert."

tribuna - 7

LA FORMULA "FEDERALITZANT" DE BELGICA

"Le monde" ha publicat una crònica del seu corresponsal a Brusel·les, datada del 15 de febrer, en la qual es detallen les decisions de la "taula rodona" demo-cristiana i socialista per tal d'intentar de resoldre el greu problema de les actuals relacions entre les comunitats valona i flamenca belgues.

El partit democrata cristià i el socialista proposen, en el pla constitucional, unes reformes d'estructura i en el terreny estrictament dels partits la creació d'una Comissió paritària que entendrà en les qüestions lingüístiques. Aquesta estarà integrada per un nombre igual de representants dels partits nacionals, escollits entre les personalitats del món polític, universitari, cultural, científic, econòmic i social.

Es, evidentment, gràcies a l'acció d'aquesta Comissió paritària que ambdós partits aspiren a afavorir "una mentalitat de col·laboració i de confiança entre les comunitats, la qual és convenient fortificar per un gran nombre de mesures i actituds que no poden ésser concretades en les lleis."

La "taula rodona" proposa d'inscriure en la Constitució, que Bèlgica comprèn quatre regions lingüístiques: la regió francòfona, la regió de parla neerlandesa, la regió de Brusel·les capital i la regió germànica. Les regions de llengua francesa i de llengua holandesa disfrutaran d'una autonomia cultural. El govern tindrà cura d'observar al seu si un estricte equilibri lingüístic, i es declara facultativa la utilització dels idiomes. Un altre capítol dels acords es refereix a la descentralització i a la desconcentració en el pla administratiu i en l'econòmic.

El problema lingüístic ha preocupat preferentment els interlocutors, els quals proposen unes mesures que poden desenverinar l'actual pugna entre valons i flamencs. Es crearan dos Consells Culturals, cadascun dels quals curarà del desenrotllament de la cultura en la seva pròpia regió i en la de la capital, per a la qual una Comissió Permanent donarà la seva opinió als consellers culturals en qüestió a fi d'obtenir l'harmonització i la coordinació de llur acció sobre el territori de Brusel·les.

La proposició, però, que innova revolucionàriament en els costums parlamentaris especifica que "les votacions relatives a les lleis lingüístiques" o a llur modificació "no es consideraran ^{ran} aprovades si malgrat la majoria simple la votació revelés l'oposició de la meitat més un dels diputats inscrits en un grup lingüístic." Aquest propòsit, amb el qual es tracta d'evitar nous afrontaments, és francament federalitzant perquè nega el dret a una majoria par

...

La fórmula federalitzant...

lamentària d'esclafar una minoria. I una altra mesura que rectifica igualment les tradicionals normes parlamentàries el consti - tueix l'article en què es preveu que en una "moció d'excepció" sig - nada pels tres quarts del nombre de membres d'una comunitat es pot declarar que un projecte és susceptible de causar un greu perjudi - ci a les relacions entre ambdues comunitats nacionals i que, en conseqüència, el projecte ha d'ésser sotmès a un procediment espe - cial. La qual cosa vol dir que el Parlament no podrà tirar al dret, com vulgarment es diu, si no que en cas de litigi es veurà obli - gat a recórrer a un procediment conciliatori.

Queda, doncs, ben evident, que els dos partits belgues ja ci - tats, han tractat el problema de les comunitats nacionals amb una responsabilitat que els honora. Amb les mesures indicades demos - tren que han arribat al fons humà del problema i han fet tots els possibles per a prevenir el desencadenament de futures passions, en lloc de sortir del pas cuinant fàcils i enganyosos procediments que, de fet, mai no resolen res.

Per la nostra banda desitjariem que l'exemple de responsabili - tat d'aquells belgues - els quals no s'han prevalgut de cap tabù constitucional o parlamentari per a esbiaixar el fons del proble - ma o mal resoldre'l - fos tingut en compte pels demòcrates cris - tians i els socialistes d'aquells països en que estigui plantejat un problema de comunitats o de nacionalitats. - A.

Un altre procés: - El corresponsal del "Figaro" a Madrid ha enviat una extensa crònica sobre el procés vist contra Mossén Dalmau, Ra - mon d'Ayala i Joan Sales per haver encapçalat una llista en què 420 ciutadans denunciaren els atropells policiacs efectuats contra els detinguts a Barcelona. La decisió de fer la vista a por - ta tancada exasperà un centenar de clergues catalans i madri - lenys, els quals manifestaren llur disgust davant la sala en què s'havia de celebrar la vista. Malgrat els advertiments de la poli - cia els manifestants, amb altres 150 persones, persistiren a en - trar a la sala i en no poder-ho fer es posaren a resar en alta veu. "Insensible a la solemnitat del moment, la policia els expulsà sen - se cap mirament mentre que funcionaris de la justícia increpar en els manifestants amb crits de "¡Los curas al Congo!". " En asso - ciar-se més o menys directament a les protestes dels obrers, dels es - tudients, dels "nacionalismes" catalans, bascos, gallecs, etc., l'un dels pilars tradicionals del franquisme sembla que cada dia més ma - titza la seva actitud envers les estructures que estima condem - nades a terme i a les quals no desitja associar-hi la seva sort."

El mateix fenomen - escriu "Le Monde" - s'ha produït amb mo - tiu del procés contra el clergue basc Gabigacoegascoi.

Què hi diu l'Angel de la Guarda?

Sovintegen els actes de barbàrie efectuats per les policies de Portugal i Espanya contra els estudiants i els obrers. Què hi fa que el règim d'ambdós Estats es prevalgui del cristianisme i que les forces de l'"ordre" franquistes hagin triat per patró no res menys que a l'Angel de la Guarda? Tant l'església espanyola com la portuguesa tenen les orelles tan petites que no perceben els crits de dolor dels que són maltractats a les comissaries de policia.

No manquen, és cert, deixebles de "Don Camillo" que des de les parròquies i fins davant dels tribunals denuncien les salvatjades dels amparats per l'Angel de la Guarda; però que fan tots aquells cardenals, arquebisbes i bisbes per aturar els braços de tants èmuls de la Gestapo? I que no, surtin amb allò de "doneu al César el que és del César" car bastantes jerarquies s'han amistançat amb el César i baladronegen de "Consejeros del Reino" i àdhuc figuren a Falange!

I pensar que un sol crit d'un jerarca bastaria per a tallar, en sec, l'acció malvada de la policia espanyola! Però l'església hereva del Cardenal Cisneros no està per imposar ordre a les forces del desordre i si hi ha qui cau mort a les seves mans, ja se l'enterrarà amb unes magnifiques ab soltes prometedores de la glòria eterna.

?Què hi diuen l'Angel de la Guarda i ... el Vaticà? Ja fóra tribuna - 10

hora que l'Església es captin - gués millor de la salut dels pobres mortals, tan si viuen als països situats darrera el "rideau de fer" com en els altres.

Quan Josep Pla ronca.

Un lector "malhumorado" de la revista "Destino" fa retrets a Josep Pla perquè en lloc d'esciure sobre la carestia de la vida perd el temps amb "artículos intrascendentes sobre el roncar". El destinatari fuig veritablement d'estudi amb una plàguda: ell no entén en la matèria i, donada la seva ignorància, ell que si, se'n va a trobar un economista.

Francament, els coneixements que té Pla sobre les qüestions, tant d'Espanya... com de Portugal són limitadíssims, a jutjar per la seva col·laboració a "Destino": el color dels núvols, les cales, els aparells dentaris, la culinària i els ases. Ell, però, no sap res, absolutament res, sobre la carestia de la vida, la situació universitària, les vagues, l'estraperlo oficial, la repressió anticatalana, etc.etc.

En canvi, canta com una cigala al bat del sol quan es tracta de les qüestions polítiques, socials, econòmiques i fluvials de França, d'Itàlia, del Paraguai i del Negus. Quin gatamauja és l'autor de "coses vistes" i de les que no veu!

"He dicho algo?"

Ja ens hem referit més d'unavegada a la polèmica que sobre els

Marginals...

forns creatoris d'Hitler han sostingut a "Destino" molts lectors, en llur gran majoria per a assegurar l'existència que, un altre lector ingenu(?) posava en dubte després d'haver llegit a "El Cruzado Español" que la cosa no deixava d'ésser una colossal enganyifa inventada pels jueus a fi de demanar unes fortes indemnitzacions al govern d'Alemanya.

Però com que la polèmica s'a-llargava massa, un altre lector hi intervingué amb un argument que tancava de cop, guillotinant la polèmica: Que l'existència d'aquells forns és certa ho prova, més que res, que el General Franco abandonà Hitler així que tingué coneixement d'aquell terrible genocidi.

I, com se sap, Franco ho sap a llò que se'n diu tot, a condició que succeeixi lluny, altrament, si els fets passen sota els seus nassos, a les comissaries de policia de Castella, Astúries, d'Euzkadi i Catalunya, l'home no es dóna compte de res, encara que li ho diguin. ...

La lenta auto-crítica.

Des d'aquestes mateixes columnes remarcàrem, aplaudint-lo el bon estil de Palmiro Togliatti. Un altre destacat comunista, no italià, ens forneix l'ocasió de referir-nos de nou a les maneres i estils, rectificats, que apareixen en altres partits marxistes.

Evocant, aquella personalitat comunista, les dificultats que troba la premsa del partit diu: "cal evitar en els comentaris, aquest to d'infal·libilitat un xic pedant que és sovintment el nostre i que fastigueja, ben justament, els no comunistes en lloc de fer-los reflexionar i convèncer-los" I que si la polèmica "és necessària amb l'adversari de classe, quan es tracta dels demòcrates no ha de considerar a priori de mala fe el que ells sostenen i ha de tendir no pas a ridiculitzar-los si no a persuadir i convèncer."

Què els ha tardat a constatar aquestes evidents falles! St.

Vibrant elogi dels Jocs Florals de Perpinya.

L'escriptor Gonzalo Bàez Camargo, conegut a "Excelsior" de Mèxic pels articles que signa amb el pseudònim de "Pedro Gringoire", ha publicat un treball: "Pasión y triunfo de la Lengua Catalana". Es tracta d'un estudi de les vicissituds per què passa el nostre idioma i les quals han obligat a celebrar els Jocs Florals fora del nostre poble. Parlant dels celebrats darrerament a Perpinyà escriu: "Los catalanes de adentro se vinculan, por medio del certamen, con los de afuera, diciéndoles, con las palabras emocionadas de Maragall: " que el mur que ara ens separa " es impotente para impedir esa honda comunión espiritual. Los Juegos Florales de Perpiñán tuvieron un esplendor que en nada desdijo de la tradición (...) Además de su significación poética, fueron también una expresión de fe en la libertad. La lengua catalana alma de una antigua y respetable cultura se ha convertido por obra de la opresión, en una bandera de lucha (...) se mantiene erguida y triunfante, y un día, que deseamos próximo, podrá volver así a su propio hogar." - P. Gringoire tribuna - II

INFORMACIONS BREUS

UN ALTRE CAS GRIMAU?.- Els corresponents a Madrid de la premsa estrangera es fan aquesta ^{pregunta} davant el segon procés contra Justo López. Actualment està condemnat a 23 anys de presó. Se l'acusa de nombrosos assassinats perpetrats, diu l'acusació, per la Brigada 32 mixta, de la qual era el Cap. D'arreu del món han estat enviats telegrams a Madrid per a evitar una sentència de mort.

- " LA PREGUNTA que se formulan hoy multitud de españoles - escriu des de Madrid a "Ibérica" de Nova York G.López - es qué ocurre? En otros términos que el límite, antes más o menos lejano, de la incapacidad del general Franco, es un hecho actual. Se puede afirmar sin ambages que la fuente de energía personal que sustituió a las instituciones políticas democráticas, ya apenas existe. No se trata de un deseo, o de un método para sorprender al lector, si no que es un hecho. Un profesor amigo que visitó no hace mucho al Jefe del Estado me decía : " no es exageración popular, ra zona mal y con esfuerzo. Su energía mental parece agotada", y añadió, cogiéndome del brazo a la española, "les queda a Vds. una buena papeleta."
- LA CUA DE LES ELECCIONS NORDAMERICANES.-(Corresponça). Es parla molt a Barcelona del disgust que produïen a Fraga Iribarne les cròniques electorals favorables al candidat demòcrata que J. Maria Massip enviava des dels EE.UU. a l'A.B.C. i reproduïdes pel "Diario de Barcelona". Malgrat la severa censura, sempre quedava alguna cosa d'aquelles cròniques. Finalment, Fraga amonestà el director del diari madrileny per tal que fes cessar immediatament el seu corresponçal. Luca de Tena proposà a Massip una altra corresponçal, la qual oferta no fou acceptada. Però també s'assegura que vista l'actitud ferma de l'interessat, les coses han tornat en l'estat que estaven abans de l'incident.
- UN DIPLOMATIC que parla pels colzes ha resultat aquest marquès de Nerva que Franco prestà al govern alemany per a anar al Caire a fi de fer de mitjancer en el conflicte que oposa els dos països. En tornar del Caire, el diplomàtic s'engegà des de la T.V. alemanya i donà tota mena de detalls del resultat de la missió; però en donà tants i alguns molt vidriosos que, vista la indignació dels alemanys, l'home digué l'endemà que no havia dit el que ell havia dit. Per tal d'adobar la vaixella trencada, el govern alemany ha designat un altre mitjancer: el rei de Jordània.
- "OMNIUM CULTUREL" (70, rue de Ponthieu, Paris) ha distribuït el número primer del seu "BUTLLETI", que apareixerà cada dos mesos per tal de donar una detallada informació de totes les manifestacions culturals catalanes celebrades arreu del món.

NOTES ADMINISTRATIVES

Renovament de les subscripcions a TRIBUNA. - Publiquem la primera llista dels amics que ens han tramés un "mandat" bé pel renovament de llur subscripció o com a donatiu :

Omnium Cultural, Miquel Sánchez, Un segrianenc, Manuel Ferré, Esquerra Republicana, Francesc Ferrer, Enric Roig, dues vegades, Salvador Not, Josep Camps i Simonè Guittard (tots del Departament del Sena), Ramon Gómez (Bouches du Rhône) Ricard Codina, Victor Duran, Josep Mauné i Isidre Balada, (dels Pireneus Orientals), Josep Gomis (Loir i Cher), Miquel Vilella (Tarn i Garona), Llibert Ballo (Gironde), Josep Santos i Josep Rossell (Sena i Marne), Andreu Pinen (Aveyron), Llorenç Reverter (Gers).

Recordem que els "mandats" per a la subscripció (15 frs. anuals) han d'ésser adreçats a l'Administrador :

Josep FALGUERA
C.C.P. Paris - 17.370-01
5, rue Marcel-Sembat - HOUILLES (S & O)

- Molts amics ens demanen, al dors de llur darrer pagament, que desitjarien saber el que els manca abonar per a estar al corrent. Dintre d'aquest exemplar del periòdic trobaran una cartolina-mandat que indica quan els manca per a regularitzar l'abonament per a l'any 1965.
- Són en gran nombre els amics que ens demanen exemplars de l'edició del mes de gener, en la qual es publicava un extens comentari relatiu al succeït en els darrers Jocs Florals de Perpinyà. Sentim haver-los d'informar que no ens és possible complaure'ls perquè s'ha esgotat l'edició tot i el tiratge extraordinari que en férem per a les Amèriques i l'Interior.

Informacions breus.

- UN CLERGUE BASC ha estat informat per un jutge que el considera va en llibertat provisional, a la disposició del tribunal, perquè fa dos mesos digué en un sermó que "cinc o sis policies passaven guirebé tot el temps torturant físicament i moralment els detinguts bascos a les comissaries". 56 clergues s'han declarat solidaris d'aquell encartat pel jutge i es reuniren a l'alcaldia, d'Ajurias, per a fer saber llur actitud.
- "MAÑANA", es titula el nou mensual que apareix a Paris sota la direcció de Julian Gorki. Es tracta d'una "tribuna democràtica española" que està totalment oferta als de l'interior.

Ultima hora : pàgina 14

Le Directeur : Josep SANS

tribuna - 13

Paris.

Ultima hora

La vista del procés davant del tribunal d'ordre públic contra quatre catalans ha tingut lloc a porta tancada. - Els defensors han sostingut que és tot Catalunya que jutja el tribunal, car és el poble tot sencer que ha denunciat les tortures de la policia. - 500 persones acuden a l'estació de Barcelona per a rebre els processats. - 2.000 estudiants manifesten a Madrid contra la manca de llibertat.

Madrid, 18 febrer (J.A.Novais, corresponsal de "Le Monde")-El procés contra el R.P. Dalmau i tres intel·lectuals més, catòlics catalans, ha acabat avui després de quatre sessions a porta tancada. El fiscal ha demanat penes d'empresonament de dos anys pel delictes de propaganda il·legal : en 1960 havien signat amb 420 persones una carta adreçada a la primera autoritat judicial de Barcelona, en la qual denunciaven "les tortures que haurien estat infligides a uns detinguts polítics".

Els advocats han protestat perquè el tribunal no ha convocat a nombrosos testimonis demanats per la defensa i entre els quals figuraven els bisbes de Barcelona i Girona. L'advocat Miralles ha fet observar que "no són únicament aquests homes, si no tot Catalunya qui ha sostingut llur denúncia." El cònte de Montseny, testimoni de la defensa, ha declarat : " La indignació era molt gran a Catalunya, i totes les classes socials han protestat contra les tortures " El P. Dalmau, un dels processats : " Per a portar l'Evangeli al poble és precis prendre part en la seva vida". Bernades, un altre processat : " En tant que intel·lectual i encara més com a catòlic, estimo que tinc el deure de protestar contra els atemptats a la dignitat humana."

Finalment, l'advocat i escriptor ben conegut Josep Bonet , ha advertit els jutges : " El que feu és jutjar en 1965 amb una llei adoptada en 1940, de quan tot just havia acabat la guerra. Els magistrats no teniu el dret de canviar les lleis, però en les vostres sentències mostrareu quin és el veritable rostre de l'Espanya d'avui : l'estat totalitari del 1940 o bé l'Espanya oberta a a les idees de Pacem in terris". Observà igualment que el fet de jutjar els processats catalans, " quatre que han estat escollits entre els 420 " podria ésser interpretat com una temptativa d'intimidació i constitueix una mesura discriminatòria. (...) Els catalans tenen la impressió d'haver estat classificats en una categoria apart (...) i per aquesta raó, Catalunya espera amb impaciència el vostre veredict". Reproduït de "Le Monde", de Paris.

- El mateix diari dona compte que 500 catalans han acudit a l'estació de Barcelona per a rebre els 4 processats.

- La premsa del 19 de febrer dona compte que dos mil estudiants , de Madrid, han recorregut dos quilòmetres sobre la neu cridant "A baix el Rector, "Universitat autònoma", "Democràcia si, dictadura no".

tribuna - 14